

Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitoksen lakkauttaminen

VD/12507/00.01.00.00/2022

RV/HO/TA/EJ

Sosiaali- ja terveydenhuoltoa ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaantulosta (616/2021, jäljempänä sote-voimaantulolaki) annetun lain 4 §:n mukaan sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain (612/2021) sekä pelastustoimen järjestämisestä annetun lain (613/2021) mukainen järjestämisvastuu siirtyy kunnilta ja kuntayhtymiltä hyvinvointialueille 1. päivänä tammikuuta 2023 (soteuudistus).

Järjestämisvastuun siirtyminen vaikuttaa Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitokseen niin, että sen toiminnalle ei ole enää perustetta 1.1.2023 lähtien.

Kunnan liikelaitoksen lakkauttamisesta päätetään perustamista vastaavalla tavalla. Lakkaavan liikelaitoksen tase yhdistellään kunnan taseeseen eräkohtaisesti niin, että sisäiset erät eliminoituvat. Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitoksen taseen ylijäämä ei siirry hyvinvointialueelle. Ylijäämä jaetaan yhteistoimintaan liittyneiden kuntien (Vantaa, Hyvinkää, Järvenpää, Kerava, Mäntsälä, Nurmijärvi, Pornainen ja Tuusula, jäljempänä sopimuskunnat) kesken siinä suhteessa, jossa kunnat ovat maksaneet kuntaosuutta liikelaitokselle. Ylijäämän suuruus vahvistetaan liikelaitoksen tilinpäätöksen hyväksymisen yhteydessä ja se voidaan suorittaa sopimuskunnille sen jälkeen, kun yhteistoiminnan purkusopimus on hyväksytty kaikissa sopimuskunnissa.

Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitos

Vantaan kaupunginvaltuusto päätti 17.11.2008 § 4 perustaa uudelleen Keski-Uudenmaan pelastuslaitos -liikelaitoksen Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitos - Mellersta Nylands räddningsväsendes affärsverk -nimisenä 1.1.2009 lukien, sekä hyväksyä Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitoksen johtosäännön ja yhteistoimintasopimuksen sekä totesi, että Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitos on silloisen kuntalain (365/1995) 10 a luvun mukainen liikelaitos uudelleen perustamisesta lukien.

Keski-Uudenmaan alueen pelastustoimi on järjestetty Vantaan kaupungin organisaation osaksi kunnallisena liikelaitoksena. Pelastustoimen järjestämisvastuun siirtyessä 1.1.2023 alkaen kunnilta Vantaan ja Keravan sekä Keski-Uudenmaan hyvinvointialueille, liikelaitokselle ei ole enää perustamistarkoituksensa mukaista tarvetta. Liikelaitoksen purkamisen perusteen ollessa valtakunnallinen sosiaali- ja terveystoimen sekä pelastustoimen rakenneuudistus, josta on säädetty erillisillä laeilla, noudatetaan purkumenettelyssä kyseisten lainkohtien määräyksiä sekä soveltuvin osin kuntalain (410/2015) määräyksiä. Kuntalain määräysten mukaan on liikelaitoksen lakkauttamisesta päätettävä samassa järjestyksessä, jossa se on perustettu. Liikelaitoksen omaisuuden jakamisesta järjestämisvastuun siirtyessä ja siten sen toiminnan päättyessä määrittää sote-voimaantulolaki sekä Keski-Uudenmaan pelastustoimen yhteistoimintasopimukseen liittyneiden sopimuskuntien välisessä yhteistoiminnan purkusopimuksessa.

Yhteistoiminnan purkusopimus

Keski-Uudenmaan pelastustoimen sopimuskuntien välistä yhteistoiminnan purkusopimusta ei ole vielä voitu hyväksyä kuntien välisissä neuvotteluissa. Hyväksymisen esteenä on se, että kunnille maksettavaa

ylijäämän suuruutta ei ole mahdollista tarkasti määrittää ennen kuin liikelaitoksen lopputilinpäätös on hyväksytty. Nyt voidaan kuitenkin jo todeta, että ylijäämää ei voida suorittaa sopimuskunnille täysmääräisenä, eli osa ylijäämästä siirtyy Keski-Uudenmaan pelastustoimen irtaimiston kirjanpitoarvon mukana hyvinvointialueelle. Sopimuksen purkamisen osalta neuvotteluja jatketaan viimeistään siinä vaiheessa, kun tilinpäätös on saatu vahvistettua ja tiedossa on liikelaitokselta kunnille jäävien vastuiden ja varojen kokonaismäärä.

Yhteistoiminnan purkusopimus voidaan vahvistaa kunnissa sen jälkeen, kun Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitoksen tilinpäätös on vahvistettu kuntalain mukaisessa järjestyksessä. Tilinpäätöksen vahvistamisen jälkeen voidaan tarkasti määrittää ylijäämä osuus, joka jokaiselle kunnalle suoritetaan.

Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitos on tehty osaksi Vantaan kaupungin organisaatiota, koska kuntien välinen yhteistoiminta lakkaa pelastustoimen järjestämisvastuun siirtyessä hyvinvointialueelle 1.1.2023, ei liikelaitoksen lakkauttamiselle muodostu estettä, vaikka purkusopimusta ei ole kuntien välillä voitu hyväksyä. Lakkauttaminen on tärkeä tehdä vuoden 2022 loppuun mennessä, koska muussa tapauksessa Vantaan kaupunki olisi velvollinen tekemään liikelaitokselle budjetin vuodelle 2023 sekä tekemään sille erillisen tilinpäätöksen vuodelle 2023. Liikelaitos jää Vantaan kaupungille kirjanpidolliseksi merkinnäksi, kunnes vuoden 2022 lopputilinpäätös on hyväksytty sekä osuudet ylijäämistä on suoritettu kaikille sopimuskunnille.

Kaupunginhallitus 28.11.2022 § 11

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään esittää kaupunginvaltuustolle, että Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitos lakkautetaan 31.12.2022.

Käsittely:

Merkittiin, että kaupunginhallituksen jäsen Mika Kasonen poistui yhteisöjäävinä kokouksesta asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Täytäntöönpano: lakiasiat ja päätösvalmistelu, esitys valtuustolle

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

Hallintojohtaja, Hanna Ormio
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)